

ПЕРЕБЕНДЯ

ДУМА

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

САНКТПЕТЕРБУРГЪ

1862

Одобрено ценсурою. С. Петербургъ. 21 іюля
1862 года.

.....
ВЪ ТИПОГРАФІИ ДЕПАРТАМЕНТА УДѢЛОВЪ
.....

ПЕРЕБЕНДЯ.

Перебендя старий, сліпий, —
Хто ёго не знае?
Вінъ усюди вештаеця
Та на кобзі грае.
А хто грае, того знають
И дякують люде:
Вінъ імъ тугу розганяе,
Хоть самъ світомъ нудить.
По-підъ тинню сіромаха
И днібе, й ночуе;
Нема ёму въ світі хати;
Недболя жартуе
Надъ старою головою,
А ёму байдуже;
Сяде собі, заспіваеть:
»Ой не шумі, луже!«
Заспіваеть, та й згадає,
Що вінъ сиротина,
Пожуритця, посумує,
Сидячи підъ тіномъ.

Оттакий-то Перебѣндя,
 Старій та химерний!
 Заспівав про *Чалою* —
 На *Горлицю* зверне;
 Зъ дівчатами на вігоні —
Гриця та *веснянку*,
 А у шинку съ парубками —
Сербина, *Шинкарку*;
 Зъ жонатими на бенкеті
 (Де свекруха злая) —
 Про тобю, лиху долю,
 А потімъ — *У іаю*;
 На базарі — про *Лазаря*,
 Абб, щобъ те знали,
 Тяжко-важко заспівав,
 Якъ Січъ руйнували.
 Оттакий-то Перебѣндя,
 Старій та химерний!
 Заспівав, засміється,
 А на слѣзи зверне.

Вітеръ віе-повивав,
 По полю гулав.
 На могилі кобзарь сидить
 Та на кобзі грає.
 Кругомъ його степъ, якъ море
 Широке, синіє:
 За могилою могила,

А тамъ — тільки мріє.
 Сивий усъ, стару чуприну
 Вітеръ розвіває;
 То приляже та послуха,
 Якъ кобзарь співає,
 Якъ серце смієтця, сліні очи плачуть....
 Послуха, повіє....

Старий заховавсь
 Въ стену на могилі, щобъ ніхто не бачивъ,
 Щобъ вітеръ по полю слова розмахавъ,
 Щобъ люде не чули, бо то Бóже слово,
 То серце по вóлі зъ Бóгомъ розмовля,
 То серце щєбєче Господнюю славу,
 А думка край свѣта на хмарі гуля.
 Орломъ сизокрилимъ лїтає, ширяє,
 Ажъ небо блакїтне широкими бєє;
 Спочїне на сонці, єго запитає,
 Дє вонó ночує, якъ вонó встає;
 Послухає мóря, щó вонó гóворить,
 Спитá чóрну гóру: чогó ти нїмá?
 И знóву на небо, бо на землї гóре,
 Бо на їй, широкїй, кутóчка немá
 Тому, хто все знає, тому хто все чує:
 Щó мóре гóворить, дє сонце ночує.
 Єго на сїмъ свѣтї ніхто не приймá.
 Одинъ вінъ міжъ нїми, якъ сонце висóке.
 Єго знають люде, бо нóсить землã;

А якъ-би почули, що вінъ одинікий
 Співá на могíлі, зъ мóремъ розмовля, —
 На Бóжее слово вони бъ насміялись,
 Дурнімъ би назváли, одъ себе бъ прогна́ли,
 »Нехай по-надъ мóремъ«, сказа́ли бъ, »гуля!»

Добре еси, мій кобза́рю,
 Добре, ба́тьку, роби́шъ,
 Що співа́ти, розмовля́ти
 На могíлу ходи́шъ!
 Ходи́ собі, мій го́лубе,
 Пі́вки не засну́ло
 Твоє се́рце, та виспíвуй,
 Щобъ лю́де не чу́ли.
 А щобъ тебе́ не цура́лись.
 Потура́й імъ, бра́те!
 Скачи́, вра́же, якъ панъ ка́же:
 На те вінъ бага́тий.

Оттакий-то Перебѣндя,
 Старий та химерний!
 Заспівáє весі́льної,
 А на журбу́ зве́рне.